

Fremad på et solidt grundlag

Politisk budgetaftale for budget 2018-21

Socialdemokraterne, Slesvigsk Parti, Fælleslisten, Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Dansk Folkeparti fremlægger hermed fælles budgetaftale for budgetåret 2018 samt overslagsårene 2019-21.

Overskriften på årets budgetaftale indikerer på den ene side et klart udviklingsfokus i de kommende år. Markante investeringer inden for infrastruktur, kultur, velfærd samt skole og dagtilbud er konkrete eksempler herpå. På den anden side indeholder overskriften også et vigtigt signal om, at det nuværende solide grundlag skal fastholdes, således at der også i den kommende budgetperiode føres en ansvarlig økonomisk politik. Netop derfor er nye tiltag planlagt ud fra en investeringslogik. Det gælder investeringer i fysiske anlæg, som skaber rammer for borgere og virksomheder, såvel som investeringer i velfærd, der skaber positive livsbetingelser for vores medborgere.

Budgetaftalen bygger på sommerens økonomiaftale mellem KL og regeringen, og aftalepartierne anerkender desuden den såkaldt faseopdelte budgetlægning, således at mindre justeringer af teknisk karakter kan gennemføres såfremt det måtte være nødvendigt af hensyn til fælleskommunal rammeoverholdelse.

Hovedtallene for budgetaftalen ses i nedenstående tabel. Den vejledende serviceramme for Sønderborg Kommune udgør i 2018 3,260 mia. kr., hvilket er overskredet marginalt med 12 mio.kr. Der er ikke udmeldt en egentlig ramme for Sønderborg Kommune, for så vidt angår anlæg i 2018. I budgetarbejdet er der imidlertid anvendt kommunens befolkningsandel som rettesnor for niveauet. I henhold til dette udgør Sønderborg Kommunes andel ca. 220 mio. kr., ud af en samlet kommunal ramme på 17 mia. kr. Budgetaftalen indebærer overholdelse heraf, idet bruttoanlægsinvesteringerne udgør 198 mio. kr.

	2018	2019	2020	2021
Indtægter	-4.944.469	-5.031.079	-5.116.115	-5.215.176
Serviceudgifter inkl. forventet pris- og lønregulering	3.272.154	3.329.817	3.380.773	3.437.740
Overførselsudgifter inkl. forventet pris- og lønregulering	1.516.251	1.565.892	1.597.336	1.638.996
Renteudgifter (netto)	6.519	6.697	6.637	6.416
Driftsmæssigt overskud	-149.545	-128.672	-131.370	-132.024
Anlægsinvesteringer	191.884	160.599	179.308	144.375
Resultat for det skattefinansierede område	42.339	31.927	47.938	12.351
Finansiering (inkl. ekstraordinære tilskud, lånoptagelse og afdrag)	-25.830	70.505	84.253	85.000
Påvirkning af kassebeholdningen	16.509	102.432	132.191	97.351

Budgetaftalen indebærer en netto gældsafvikling over budgetperioden 2018-21 på ca. 240 mio. kr., således at den langsigtede kommunale gæld forventes at udgøre ca. 690 mio. kr. ved udgangen af 2021.

Budgetaftalens forudsætninger

Partierne bag årets budgetaftale er enige om følgende forudsætninger og rammer for aftalen:

1. Der budgetteres med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og uændrede skatteniveauer, det vil sige indkomstskatteprocent på 25,7 og grundskyldspromille på 27,1
2. At den vedtagne effektiviseringsstrategi fastholdes, og at direktionen fremlægger forslag til den resterende del af strategiens udmøntning første halvår 2018
3. At fastholde et intensivt fokus på budgetaftalens udmøntning, således at økonomiudvalget hver 2. måned forelægges status på de enkelte elementer i årets budgetaftale
4. At optage lån til anlægsprojekter i det omfang lånereglerne giver mulighed derfor
5. At der kan være behov for at gennemføre mindre tekniske justeringer af budgettet med henblik på at understøtte samlet kommunal overholdelse af rammer fra sommerens økonomiaftale mellem KL og regeringen

I det nedenstående gennemgås budgetaftalens konkrete initiativer inden for en række overordnede temaer. I forbindelse med byrådets 2. behandling af budgettet er udarbejdet og vedlagt detaljeret bilagsmateriale vedrørende de enkelte talelementer.

Budgetaftalens finansieringsgrundlag

Partierne bag budgetaftalen er enige om at fastholde en ansvarlig økonomisk politik i de kommende år. Det solide økonomiske fundament er grundlaget for at kunne agere langsigtet, ansvarligt og klogt. Budgetudvidelser er derfor hovedsageligt gjort ud fra en investeringslogik; at udgifter i dag, kan medvirke til naturlige reduktioner på sigt. Denne logik følger de seneste års økonomiske retning, som løbende har vist sin effekt. Blandt andet med dette som baggrund, kan der reduceres på en række områder, hvilket skaber finansieringsgrundlaget for aftalens udvidelser.

Det gælder *for det første* en række overførselsudgifter inden for arbejdsmarkedsområdet, hvor lokale indsatser og bedre konjunkturer gør det muligt at reducere det budgetterede udgiftsniveau i de kommende år. *For det andet* har det forebyggende arbejde på sundhedsområdet nu vist økonomiske effekter, således at de budgetterede udgifter til medfinansiering af sundhedsvæsenet kan reduceres. *For det tredje* er der en politisk forventning om at kommunens administrative udgifter kan reduceres. Det skyldes blandt andet færdiggørelsen af en række store projekter som eksempelvis spejderlejren, som reducerer behovet for administration. Det skyldes imidlertid også et politisk ønske om at flest mulige resurser anvendes borgernært.

Det bemærkes, at ovenstående finansieringselementer supplerer allerede forudsatte effektiviseringsrationaler, som skal udmøntes henover budgetperioden. Fuldt indfaset i 2021 udgør dette 35 mio. kr. årligt.

Aftalepartierne noterer sig, at med de nuværende budgetforudsætninger, vil der ske en netto gældsafvikling i budgetperioden. Dette understøtter en langsigtet bæredygtig økonomi, og skaber samtidig et solidt økonomisk grundlag for et nyt kommende byråd.

Investeringer i vores børn- og unge

Byrådet godkendte i maj 2017 en ambitiøs helhedsplan for børn- og uddannelsesområdet under titlen 'Kvalitet i dagtilbud og skole'. Aftalepartierne er enige om at iværksætte flere initiativer som skal understøtte helhedsplanens implementering og virke. På daginstitutionsområdet omhandler dette konkret:

- Børn- og Uddannelsesudvalget skal udarbejde en masterplan vedr. bygningsindretning og -tilstanden i kommunens daginstitutioner. Analysen skal tage højde for, at daginstitutionerne kan indrettes med et leg- og læringsmiljø, som tilgodeser de intentioner, der er i "Helhedsplanen for Dagtilbud og Skole". Der udarbejdes et kommissorium for udarbejdelse af masterplanen til politisk godkendelse. Der skal i masterplanen specifikt peges på tilpasning af kapacitetsoptimering i henholdsvis Augustenborg, Hørup og Broager. Endelig skal forslaget om en bynær naturbørnehave, eventuelt placeret på Kær Vestermark, indgå i kommissoriet. Der afsættes 0,5 mio. kr. til udarbejdelse af masterplanen, som gennemføres i løbet af første halvdel af 2018
- Vedr. ny daginstitution på Møllegade 54 afsættes der 1.5 mio. kr. i 2018 til at få udarbejdet et detailoplæg med byggeprogram til en ny kommunal daginstitution samt til nedrivningsarbejdet på grunden. Detailoplægget udarbejdes med baggrund i resultaterne af ovenstående masterplan, således at der i planlægningen af ny daginstitution tages højde for det samlede behov for pladser i Sønderborg by
- Der tilføres området 0,5 mio. kr. årligt til at tilgodese de mindste institutioner i forhold til normering

På skoleområdet indeholder budgetaftalen konkret følgende elementer:

- Udarbejdelse af konkret masterplan for Augustenborg Skole
- Gennemførelse af konkrete renoveringsprojekter på Broager Skole (3,5 mio. kr.) og Ahlmannskolen (1,8 mio. kr.) i 2018
- Flere skoler, eksempelvis Nørreskovskolen i Guderup, er i dag udfordret med at skabe sammenhæng mellem eksisterende rammer og et moderne skole- og undervisningsmiljø som understøtter Helhedsplanens intentioner. Med henblik på at understøtte moderne undervisningsmiljøer tilføres med budgetaftalen puljemidler til renoveringsprojekter, der har udgangspunkt i helhedsplanens implementering og overordnede sigte. De årlige midler udgør 4 mio. kr. fra 2019
- Særlig pulje på 1 mio. kr. årligt rettet mod indretning af LEAPS læringsmiljøer. Arbejdet opstartes på Sønderkovskolen, hvorefter børn- og uddannelsesudvalget forventes at prioritere kommende LEAPS projekter
- Særlig pulje til renovering af skoletoiletter på 1 mio. kr. årligt
- Der afsættes i 2018 ca. 0,6 mio. kr. til COOL projektet, som vurderes at have haft gavnlige effekter for en gruppe af vores unge
- På ungeområdet tilføres midler, så finansieringen sikres for eksisterende STU elever/tilbud. Frem mod 2020 forventes forvaltningen at fremlægge forslag til områdets langsigtede indhold og styring
- På ungeområdet afsættes endvidere driftsmidler til det kommende Ungehus i Sønderborg, svarende til 0,35 mio. kr.

Med henblik på finansiering af ovenstående initiativer forventer budgetaftalen tilførsel af statslige midler, enten fra finansloven eller konkret pulje vedrørende dagtilbud. Baggrunden for disse yderligere indtægter forventes at have samme overordnede intentioner som vores allerede lokalt besluttede Helhedsplan.

Partierne bag aftalen er enige om at den helhedsplan der netop er vedtaget af et samlet byråd vil styrke kvaliteten i dagtilbud og skolerne og sikre at langt færre børn og unge kommer ud af skolen uden lyst eller mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er tilført ekstra 12 mio. kr. til opgaverne. Partierne er enige om at der skal følges grundigt op på implementeringen af planen og forud for budgetlægning 2019 skal det vurderes om midlerne er tilstrækkelige.

Investeringer i vores kulturliv

Sønderborg Kommune har et levende kultur- og fritidsliv. Med årets budgetaftale ønsker aftalepartierne at fortsætte denne retning med følgende konkrete tiltag:

- Projektet vedrørende Ahlmannsparken i Gråsten tilføres 10 mio. kr., således at projektets etape 1 kan færdigprojekteres og igangsættes i 2018
- Tilførsel af 3 mio. kr. til renovering af omklædningsfaciliteter m.v. ved badmintonhallen i Gråsten
- Imødekommelse af låneansøgning på 10 mio. kr. fra bestyrelsen i Nord-Als Idrætscenter, således at renovering af centeret kan opstartes. Med renoveringen vil Idrætscenteret for det første være gearet til at indgå som en brik i de fremadrettede udviklingsplaner for Nordalsområdet, for det andet kunne understøtte Nordals' generelle kultur- og fritidsliv. Et forprojekt til overdækket kunststofbane understøtter denne position yderligere.
- Tilskud til renovering af Nordborg Ridehal, svarende til 3,4 mio. kr.
- Tilførsel af 6 mio. kr. til udvikling af Mølleparken, Sønderborg. Midlerne skal indgå som bidrag til et samlet projekt, et projekt som dels understøtter Mølleparkens rolle som attraktivt spillested, dels løser behov for bedre omklædnings- og klublokaler på stadion.
- I årene 2019 og 2020 afsættes i alt 8,5 mio. kr. til etablering af nyt fællesmagasin for Museum Sønderjylland, således at vores fælles kulturarv bevares for eftertiden
- Tilførsel af økonomisk grundlag for den årlige Fritidsfest, svarende til 0,1 mio. kr. årligt
- Partierne bag budgetaftalen er enige om at ringridning udgør et særegent element i den sønderjyske sports- og kulturarv. Med henblik på at understøtte ringridningens fortsatte virke, tilføres ekstra støttemidler til ringriderforeningerne, svarende til 0,25 mio. kr. årligt
- Tilførsel af ekstra midler til understøttelse af Sønderjyllands Symfoniorkester, svarende til 0,1 mio. Kr. årligt
- Sang, musik og scenekunst udgør vigtige elementer i kommunens kulturliv. For at sikre disse områder fremadrettet, tilføres driftsmidler til Sangcenter og Danseakademi, svarende til i alt ca. 1 mio. kr. årligt
- En række tilbagevendende events sikres med budgetaftalen finansiering. Det gælder som minimum Folk Baltica, Schleswig-Holstein Musikfestival, Stella Polaris, Breakdown, Woodsculpture, Kinesiske Dage og Kongelig Classic. Der tilføres således 1,3 mio. kr. årligt. Hermed er aftalepartierne enige om, at der er skabt planlægningsikkerhed på området i budgetperioden.
- Aftalepartierne ønsker med årets budgetaftale at signalere ønske om udvidelse af Humlehøjhallens svømmehal. Byrådet er tidligere blevet fremvist planer om udvidelse/nybyggeri af ny svømmehal eller svømmestadion. Disse planer indikerede kommunal medfinansiering i størrelsesordenen 17,5 mio. kr. som etableringsomkostning, et beløb som i budgetaftalen reserveres til formålet i 2019. Restbeløb fra allerede afsatte midler til forprojekt forventes anvendt på yderligere konkretisering af de foretagne anlægskalkulationer, ikke mindst fokuseret mod mulige ejerkonstruktioner og dertilhørende driftsøkonomiske og indholdsmæssige konsekvenser. Der forventes fremlagt egentligt beslutningsoplæg til politisk behandling medio 2018. Med de reservede budgetmidler, er det endvidere muligt for projektets øvrige aktører at afsøge mulighederne for fondsbidrag som forudsat i de fremlagte forslag. Resultaterne af denne afsøgning forventes forelagt forvaltningen i foråret 2018, således den kan indgå som en del af det samlede beslutningsoplæg

- Aftalepartierne ønsker at afdække mulighederne etablering af et 'Aftenskolernes Hus', i henhold til intentionerne i den vedtagne aftenskolepolitik
- Aftalepartierne er enige om, at den vedtagne biblioteksplan fortsat skal søges gennemført. I Augustenborg skal der findes en løsning for adskillelse af Folkebibliotek og skolen. Placeringen skal afklares i overensstemmelse med udviklingsplaner for byen og masterplanen for skolen og daginstitutionerne. I forhold til det nye centralbibliotek i Multikulturhuset, skal det sikres weekendåbent. I løbet af 2018 skal der vurderes på brugsmønstret i de omkringliggende biblioteker og træffes endelig beslutning om Ulkebøl og Dybbøl bibliotekers fremtid.

I tillæg til ovenstående er i bilagsmaterialet anført yderligere enkelte mindre elementer inden for kulturområdet, blandt andet etableringen af idrætsanlæg i tilknytning til Diamanten, Fynshav.

Investeringer i vores infrastruktur, byer og landdistrikter

Aftalepartierne er enige om at infrastruktur udgør et centralt element. Det gælder i relation til vores virksomheders konkurrenceevne, borgernes mobilitet og den generelle trafiksikkerhed. De konkrete tiltag i budgetaftalen indebærer:

- Aftalepartierne ønsker at cementere Sønderborg som cykelkommune. Det vil understøtte muligheden for cykelsport såvel som cykelturisme i kommunen. Med årets budgetaftale fortsættes derfor udviklingen af kommunens net af cykelstier, konkret med fire nye strækninger: Broager-Nyby, Buskose 2. etape, Skovby-Trengsø samt Mommark. Til gennemførelse af projekterne afsættes i perioden 2018-20 i alt 21 mio. kr. Disse nye projekter skal ses i sammenhæng til en række allerede aftalte projekter som omfatter færdiggørelse af supercykelsti mellem Sønderborg og Nordborg og etablering af cykelsti Fynshav-Elstrup, som skal gennemføres i 2018-19
- Renovering af Munkemøllebroen, hvortil der afsættes 26,5 mio. kr. med henblik på konkret gennemførelse i 2020-21
- Med budgetaftalen tilføres årligt 0,5 mio. kr. til puljen til trafiksikkerhed. Specifikt ønskes udarbejdet forslag til løsning for trafikproblemerne på Skomagergade i Nordborg samt Brandtsgade/Perlegade i Sønderborg.
- Aftalepartierne ønsker at mulighederne for beskyttelse mod trafikstøj afsøges. Konkret omhandler dette Alnor, Egersund, Augustenborg og Nordborg
- Fast løft af niveauet inden for fortove og belægninger, svarende til 2 mio. kr. årligt
- Der afsættes midler til virkeliggørelse af elementer fra bystrategierne. I 2018 1,5 mio. kr. til strategierne for Augustenborg og Broager. I de efterfølgende år vil der være 1 mio. kr. årligt til projekter fra de udarbejdede bystrategier.
- Tilførsel af ca. 0,4 mio. kr. rettet mod forsøg med landsbybusser, således at der skabes beslutningsgrundlag om eventuelle efterfølgende permanente ordninger
- Tilførsel af 0,5 mio. kr. årligt til borgerinitiativer og projekter i regi af landdistriktsudvalget.
- Etablering af mulighed for mellemfinansiering relateret til projekter i LAG regi eller lignende, således at likviditetsproblematikker afhjælpes
- Med budgetaftalen ønsker aftalepartierne, at der inden for eksisterende rammer afsættes midler til oprensning og vedligehold af branddamme og gadekær. Den særlige indsats forventes koordineret og sammentænkt med jobcenterets aktiverings- eller jobtræningsforløb
- Sønderborg Kommune erhvervede i 2014 området Kær Vestermark, tidligere har fungeret som militært øvelsesterræn. Området har efterfølgende vist sine unikke kvaliteter som bynært naturområde, ikke mindst som lokation for Spejdernes Lejr 2017. I forlængelse af den brugsaftale, der i efteråret

2017 forventes indgået med de nuværende brugere, ønsker aftalepartierne, at der i løbet af foråret 2018 udvikles en samlet plan for at etablere et egentligt naturformidlingscenter i området. Dette skal gøre stedet til samlingspunkt for naturskolernes aktiviteter og eventuelt indebære etableringen af et egentligt fritids- og aktivitetsområde f.eks. med dyrehold specielt rettet mod børn og børnefamilier. Ideen om en sådan 'bynær naturbørnehave' skal tillige indgå i den behovsanalyse og ombygningsplan, der skal udarbejdes for børnehaverne i og omkring Sønderborg by. Aftalepartierne er på denne baggrund enige om i 2018 at afsætte 0,5 mio. kr. til arbejdet med en masterplan for Kær Vestermark til forelæggelse i juni 2018

I tillæg til ovenstående bekræfter aftalepartierne:

- At rundkørslerne i Guderup og Vollerup færdiggøres i 2018
- At der i 2018 udarbejdes projektforslag vedrørende trafiksikring ved Egersundbroen

Investering i vores erhvervsliv

Byrådet har igennem de seneste år arbejdet intensivt for at skabe bedst mulige betingelser for vores lokale erhvervsliv. Nylige undersøgelser indikerer, at arbejdet virker og anerkendes af vores erhvervsliv. Aftalepartierne er enige om at fortsætte med målrettede indsatser, som skal forbedre erhvervsklimaet yderligere. Investeringer i vores infrastruktur er omtalt særskilt andetsteds, men udgør selvsagt også et element i erhvervsindsatsen. I tillæg hertil indeholder budgetaftalen følgende konkrete elementer:

- Der tilføres økonomiske midler til afskaffelse af det kommunale byggesagsgebyr over de næste to år. Erhvervsliv og private vil herefter kunne få vurderet byggeansøgninger uden beregning i Sønderborg Kommune. Der skal fortsat være fokus på at kvalificere og effektivisere sagsbehandlingen
- Vækstrådets arbejde fortsætter og fokuseres i en kommende strategi og handlingsplan der forventes fremlagt til politisk behandling i december. Med budgetaftalen, forpligter aftalepartierne sig til at Vækstrådets budgetmidler fastholdes i budgetperioden. Det er aftalepartiernes forventning, at der hermed er skabt grundlag for fælles mål, retning og samarbejde mellem kommune og erhvervsliv for så vidt angår arbejdet med at tiltrække uddannelser og arbejdskraft til området
- Sønderborg Kommune har allerede stor fokus på bosætningsarbejdet, og oplevede i 2016 en positiv befolkningsudvikling, blandt andet som følge af en bedre balance mellem til- og fraflytning. For at styrke dette yderligere vil der fremadrettet blandt andet være fokus på at skabe sammenhæng og synergi mellem kulturlivet, uddannelsesmiljøet, de studerende og erhvervslivet. Med budgetaftalen afsættes 0,8 mio. kr. årligt til dette arbejde
- Aftalepartierne ønsker at understøtte detailhandelen. Aftalepartierne noterer sig med tilfredshed, at gågaderenoveringen nu er genoptaget og fastholder budgetmidlerne. Aftalepartierne ønsker, at Sønderborg Handel løbende involveres i beslutninger vedrørende inventarvalg, tidsplaner o.l.
- Der afsættes med budgetaftalen 0,3 mio. kr. årligt til julebelysning i Sønderborg, Gråsten, Nordborg, Augustenborg, Guderup, Broager og Egersund med henblik på at handelsstandsforeningerne dermed får frigjort midler til andre aktiviteter og forskønnelser til gavn for bymiljøet og handelen
- Partierne bag budgetaftalen ønsker at fremme etablering af socioøkonomiske virksomheder. Inden for landdistriktsudvalgets økonomiske ramme udpeges en medarbejder der har dette som fokus- og ansvarsområde og som kan dels vejlede, dels motivere idemagere til etablering. Direktionen skal sikre, at øvrige relevante forvaltninger udpeger en medarbejder, som kan indgå i et tværgående team på området.

Investeringer i udviklingen af vores turisterhverv

Turisme har igennem de seneste år vist sig at være en sektor med vækstpotentiale, ikke mindst i Sønderborg Kommune. Byrådet har ligeledes ad flere omgange lavet vigtige satsninger inden for området, senest som part i udviklingen af Nordals som ferieresort. Aftalepartierne er enige om at fortsætte i denne retning med følgende konkrete investeringer:

- Der afsættes 0,2 mio. kr. til udvikling af Kegnæs/Sydals som lokation for Kitesurfing
- For at understøtte ambitionen om at være en attraktiv destination for cykelturisme, afsøges mulighederne for at understøtte en fælles dansk-tysk satsning på cykelfærgen mellem Broagerland og Tyskland.
- Der afsættes 1 mio. kr. i 2018 til deltagelse i INTERREG projektet Landesgartenschau 2020, et projekt med særlig fokus på havekunst og naturoplevelser på tværs af den dansk-tyske grænse. Projektet forventes at have et positivt turismepotentiale og vil indgå i naturligt samspil med Gråsten Slot og arbejdet med at omdanne Gråsten Slotsgartneri til et oplevelsessted
- Netop Gråsten Slotsgartneri anser aftalepartierne for et vigtigt element i de kommende års turismeutvikling. Afhængig af de igangværende forhandlinger med styrelsen er partierne bag budgetaftalen enige om at se positivt på en yderligere bevilling til 2. etape af projektet
- Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2018 fokuseret bedre toiletforhold for offentligheden i tilknytning til Nydamsbåden
- I budgetaftalen afsættes endvidere 0,25 mio. kr. i 2018 til konkrete initiativer i Kurhusskoven, baseret på en kommende plejeplan
- Til etablering af modtageforhold for krydstogtskibe afsættes 0,3 mio. kr. i 2018.
- Turistservice med bemandede turistkontorer i Sønderborg, Nordborg og Gråsten sikres finansiering. Projektet med ledige i job som turistguider sikres videreførelse i 2019 med 1 mio. kr. Den samlede turismeindsats sikres finansiering med 0,5 mio. kr. i 2018 og 0,8 mio. kr. i efterfølgende år. Endelig afsættes 15 mio. kr. til renovering af det gamle havnekontor i Sønderborg, hvormed bygningen kan indgå som et aktiv for det omkringliggende havnemiljø

Investeringer i velfærd og den enkelte medborger

Menneskelig trivsel er et naturligt mål i sig selv. Med *investeringer* i velfærd og den enkelte medborger signalerer aftalepartierne imidlertid, at menneskelig trivsel også har en positiv betydning for kommunens langsigtede økonomi. Igennem flere år har Sønderborg Kommune investeret betydelige summer i menneskelig trivsel og kompetenceløft. Disse investeringer vurderer aftalepartierne er en årsag til det etablerede økonomiske fundament, og budgetaftalen fortsætter derfor i samme retning, og med samme investeringsfilosofi som hjørnesten. Følgende konkrete investeringstiltag indgår i årets budgetaftale:

- Der afsættes årligt 5 mio. kr. til socialområdet, heraf tilføres for det første 4,5 mio. kr. til at sikre, at den øgede tilgang af borgere kan håndteres ved at etablere døgn-dækket støtte i eget hjem til borgere. For det andet tilføres 0,5 mio. kr. til en stilling i Myndighed Handicap og Psykiatri, for at håndtere det stigende antal borgere
- Ligeledes afsættes på socialområdet 3,5 mio. kr. årligt til nyt botilbud i Gråsten rettet mod udviklingshæmmede
- På sundhedsområdet afsættes 0,5 mio. kr. til rådgivende samtaler i Sundhedscenteret
- Med tilførelse af 1,7 mio. kr. om året ønsker aftalepartierne at fortsætte konkrete sundhedsindsatser, blandt andet fokuseret mod tobaksafvænnelse for storrygere, overvægt blandt børn og unge og hjælp til kronisk syge borgers hverdag (LIVA-app'en).

- Der tilføres 0,4 mio. kr. til ansættelse af medarbejder på kommunens Ungecenter. Medarbejderen skal arbejde målrettet med de unge, der er på vej ind i et misbrug eller kriminalitet i forbindelse med narko.
- På trods af bedre konjunkturer er der fortsat borgere, som har svært ved at få fodfæste på det ordinære arbejdsmarked. Aftalepartierne er enige om, på tværs af relevante fagudvalg at udarbejde en model som kan danne udgangspunkt for et pilotprojekt sommeren 2018 vedrørende kantinedriften på Humlehøjhallen. Borgere med særlige udfordringer vil her kunne få del i et arbejdsfællesskab og samtidig yde en mærkbar indsats for brugere og besøgende. Det indgår som en naturlig præmis, at projektet udarbejdes med hensyntagen til planerne for en kommende udvidelse af svømmehallen
- I budgetforslaget fastholdes om og udbygning af Gråsten Plejecenter og Mølleparkens Plejecenter ligesom der netop er besluttet etablering af yderligere 11 specialboliger til demente på Guderup Plejecenter
- På ældreområdet tilføres 2,1 mio. kr. årligt til yderligere rengøring hos den svageste gruppe af modtagere af hjemmepleje/rengøring. Dermed løftes rengøringsniveauet hos denne gruppe fra hver 2. uge til hver uge
- Der tilføres endvidere 1,5 mio. kr. årligt til arbejdet med rehabilitering på ældreområdet, således at flere bliver mere selvhjulpne
- Velfærd handler om vores fælles prioriteringer. For netop at sikre fællesskabet, er det imidlertid vigtigt at ingen misbruger systemet. For at imødegå dette, tilføres midler til bekæmpelse af socialt bedrageri, svarende til 0,5 mio. kr. årligt
- Forligspartierne forventer at indsatsen i jobcenteret fortsætter på samme høje niveau, således at endnu flere borgere kan gives et bedre liv i job eller uddannelse fremfor passiv forsørgelse. Partierne er enige om at fortsætte integrationsarbejdet, med særlig fokus på børn og på voksne der skal forberedes til arbejdsmarkedet.

Øvrige opmærksomheder i budgetaftalen

Aftalepartierne ønsker at fortsætte arbejdet med at afsøge muligheder for nye eller tættere tværkommunale samarbejder i de sønderjyske kommuner, både gennem politiske og administrative organer. Fremtidige samarbejder kan være fokuseret mod effektiviserings- såvel som kvalitetsforbedringer.

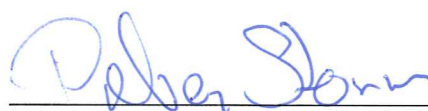
Ligeledes afventer aftalepartierne en evaluering af den etablerede facility management enhed (service- og ejendomme), som forventes at fokusere på både økonomiske og organisatoriske elementer.

Aftalepartierne ønsker, at forbruget af flexturordningen belyses i foråret 2018 med henblik på eventuelle tilpasninger af tilbuddet fremadrettet.

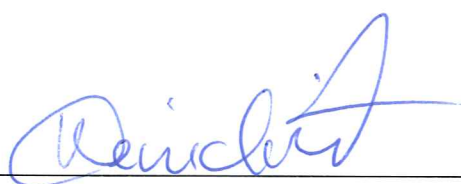
Sønderborg den 27. september 2017

Erik Lauritzen, Borgmester

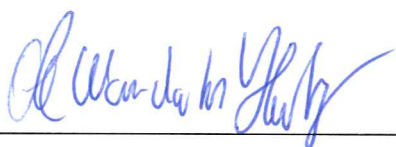
Preben Storm, Socialdemokraterne

Stephan Kleinschmidt, Slesvigsk Parti

Aase Nyegaard, Fælleslisten

Ole Wandahl Stenshøj, Konservative

Anders K. Brandt, Enhedslisten

Stefan Lydal, Dansk Folkeparti